

Warszawa, 28.02.2024 r.

dr hab. Stanisław Topolewski, prof.
uczelni
Uniwersytet w Siedlcach

**RECENZJA DOROBKU NAUKOWEGO
W POSTĘPOWANIU O NADANIE STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO
W DZIEDZINIE NAUK SPOŁECZNYCH
W DYSCYPLINIE NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE
dr. ROBERTA JANCZEWSKIEGO**

Recenzję przygotowano w związku z powołaniem przez Radę Dyscypliny Nauki o Bezpieczeństwie Federacji Akademii Wojskowych w Gdyni Uchwałą Nr 85/3023 z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Robertowi Janczewskiemu.

1. Podstawowe informacje:

- a) data uzyskania stopnia doktora: 26.01.2016 r.;
- b) nazwa jednostki organizacyjnej, w której nadano stopień doktora: Wydział Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej;

2. Tytuł osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego:

Cyberwalka. Militaryny wymiar działań. Państwowe Wydawnictwo Nauki, Warszawa 2023, ISBN: 978-83-01-23085-2, ISBN druku: 978-83-01-23028-9

3. Przebieg pracy naukowo-zawodowej:

Doktor inż. Robert Janczewski po ukończeniu w 1996 roku Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Łączności i uzyskaniu dyplomu inżyniera telekomunikacji pełnił służbę w 2. pułku radioelektronicznym, w Przasnyszu na stanowisku dowódcy plutonu a następnie dowódcy kompanii. Jednocześnie w roku 2001 ukończył kierunek Elektroniki i Telekomunikacji na wydziale Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechniki Warszawskiej uzyskując dyplom magistra inżyniera telekomunikacji.

Od 2002 roku pełnił obowiązki służbowe jako dowódca kompanii szkolnej batalionu szkolnego młodszych specjalistów radioelektroniki w 2 Ośrodku Radioelektronicznym. Uczestniczył również w realizacji procesu dydaktycznego, za który został wyróżniony tytułem *Mistrz Metodyki*. W 2007 roku objął stanowisko szefa zespołu rozpoznania radiowego Centrum Operacyjnego w tej jednostce. W 2010 roku współtworzył Centrum

Bezpieczeństwa Cybernetycznego Sił Zbrojnych, w której został zatrudniony na stanowisku specjalisty.

W 2013 współuczestniczył w przeformowaniu tej jednostki w Centrum Operacji Cybernetycznych pełniąc w niej kierownicze funkcje. Kolejnym stanowiskiem służbowym było stanowisko adiunkta (naukowo-badawczego) w Zakładzie Cyberbezpieczeństwa Wydziału Wojskowego Akademii Sztuki Wojennej.

W 2018 roku wykonując polecenie przełożonych sformował oddział do spraw cyberbezpieczeństwa w Narodowym Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni, a następnie został jego szefem. W czasie pełnienia służby w strukturach właściwych dla cyberbezpieczeństwa uczestniczył w konferencjach tematycznych na szczęblu NATO jako prelegent. Odpowiedzialny był również za analizy cyberbezpieczeństwa w RON. Wartym podkreślenia jest że był autorem pierwszych wytycznych prowadzenia testów bezpieczeństwa w SZ RP.

W 2018 współtworzył Morskie Centrum Cyberbezpieczeństwa w Akademii Marynarki Wojennej, w którym został głównym specjalistą na którym to pracuje do dnia dzisiejszego.

Swoje doświadczenie zawodowe dr inż. Robert Janczewski zdobywał także pełniąc służbę w międzynarodowym zespole, w 2006 roku w Międzynarodowej Dywizji Centrum-Południe w Republice Iraku w ramach VII zmiany PKW oraz w 2010 roku jako szef grupy SIGINT (ang. signals intelligence) w Polskim Kontyngencie Wojskowym w Islamskiej Republice Afganistanu.

Jako Ekspert ds. cyberbezpieczeństwa uczestniczył w pracach zespołu, który opracował pierwszy w historii NATO pilotażowy plan ćwiczeń z zakresu cyberbezpieczeństwa „The Exercise Plan CYBER PHALANX 2018” w ramach *Multinational Capabilities Development Campaign (MCDC) 17-18 – International Cyberspace Operations Planning Curricula (ICOPC) Project. 2017-2018 r.*

W toku służby R. Janczewski podnosił swoje kwalifikacje zawodowe. Uzyskał certyfikaty: Information Security Management Systems Auditor/Lead Auditor; Auditor wewnętrzny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji wg wymagań normy ISO/IEC 27001:2005 oraz Security Manager Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji wg normy ISO/IEC 27001:2005. Ponadto ukończył specjalistyczny kurs PostgreSQL. Certyfikat: „ITIL® Foundation Certificate in IT Service Management”. Ukończony kurs „Zarządzanie ryzykiem w Systemach Bezpieczeństwa Informacji zgodnie z ISO/IEC 27005: 2011” – BSI. Niebagatelne znaczenie dla badań naukowych miał udział w wielu ćwiczeniach wojskowych.

Swoje zawodowe kompetencje doskonalił także podczas uczestniczenia w międzynarodowym projekcie Wielonarodowe Operacje Obronne w Cyberprzestrzeni (Multinational Defensive Cyberspace Operations – MDCO) realizowanego w ramach Wielonarodowej Kampanii Rozwoju Zdolności (Multinational Capability Development Campaign - MCDC). Za swoją działalność służbową był wielokrotnie wyróżniany: Tytuł Mistrz Metodyki na szczeblu jednostki wojskowej; Złoty medal „ZA ZASŁUGI DLA OBRONNOŚCI KRAJU”; Srebrny medal „SIŁY ZABROJNE W SŁUŻBIE OJCZYZNY”; Brązowy medal za długoletnią służbę wojskową; Medal Pamiątkowy Wielonarodowej Dywizji Centrum-Południe; Gwiazda Iraku; Gwiazda Afganistanu; List uznania dowódcy kontyngentu Rumunii za dobrą współpracę w ramach VII zmiany PKW w Republice Iraku; Odznaka pamiątkowa COC; Zasłużony Żołnierz RP III Stopnia; Wojskowy Krzyż Zasługi; List gratulacyjny od Dyrektora Narodowego Centrum Kryptologii; List gratulacyjny od Komendanta Centrum Operacji Cybernetycznych.

4. Dane naukometryczne:

a) Impact Factor:

- sumaryczny IF: 0,00
- sumaryczny SNIP: 0,00
- liczba publikacji w czasopismach indeksowanych w bazie Scopus: 0
- liczba publikacji indeksowanych w bazie Web of Science: 0

(Źródło danych)

b) sumaryczna punktacja MEiN:

- 403

(Źródło danych:

<https://scholar.google.com/citations?user=bOpaUvoAAAAJ&hl=pl>

c) liczba cytowań: 1

d) Indeks Hirscha: 1

(źródło: Google Scholar)

<https://scholar.google.com/citations?user=bOpaUvoAAAAJ&hl=pl>

5. Publikacje naukowe:

a) 2 monografie autorskie:

Okres przed uzyskaniem stopnia doktora:

- R. Janczewski, *Procesy informacyjne w rozpoznaniu elektronicznym Wojsk Lądowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, Wydawnictwo ASzWoj, Warszawa 2019, ISBN 978-83-7523-851-8.

Okres po uzyskaniem stopnia doktora:

- R. Janczewski, *Cyberwalka. Militarny wymiar działań*. Państwowe Wydawnictwo Nauki, Warszawa 2023, ISBN: 978-83-01-23085-2, ISBN druku: 978-83-01-23028-9 (zgłoszona jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego),
- b) 5 artykułów w czasopismach naukowych (w tym 2 autorskie), z tego 1 przed uzyskaniem stopnia doktora;**
- c) 12 rozdziałów w monografiach (w tym 11 autorskich);**
Z tego 4 przed uzyskaniem stopnia doktora i 8 po uzyskaniu stopnia doktora. Ponadto jest autorem ośmiu haseł w *Leksykonie bezpieczeństwa informacyjnego*.
- d) 6 redakcji naukowych monografii po uzyskaniu stopnia doktora z tego 3 we współautorstwie.**
- e) Inne istotne informacje o dorobku naukowym:**

Habilitant uczestniczył w 33 konferencjach naukowych w trakcie których 31 razy głosił referaty. W 17 konferencjach uczestniczył jako członek rady naukowej i komitetu organizacyjnego. Był autorem opinii „Wspólnego komunikatu do parlamentu europejskiego i rady. Strategia UE w zakresie cyberbezpieczeństwa na cyfrową dekadę JOIN(202)18” w ramach przygotowania stanowiska Rządu do ww. dokumentu. Opracował „Założenia zmian w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa i obszar cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym” na zlecenie Ministerstwa Edukacji. Uczestniczył na zaproszenie w takich przedsięwzięciach jak: OSCE-wide Cyber/ICT Security Conference w dniach 20-21.10.2022 w Łodzi nt. Building societal resilience by raising public awareness of cyber threats and enhancing the role of cyber education jako panelista w panelu Enhancing the role of cyber education. Również uczestniczył na zaproszenie jako panelista w RoundTable discussion nt. Perceptions of the cyber threat, attribution and interoperability - view from Poland w Baltic Defence College, w Tartu, w Estonii, 09.12.2019 r.; w Forum ekonomicznym 2020, „Europa po pandemii: Solidarność, Wolność, Wspólnota?” Karpacz, 8-10.09.2020, panelista w panelu: „#CyberbezpiecznySamorząd – jak zrobić to dobrze?”; jako panelista w Forum ekonomicznym 2020, „Europa po pandemii: Solidarność, Wolność, Wspólnota?” Karpacz, 8-10.09.2020 panelista w panelu: „Rosja, Chiny, Iran, Cyber. Największe wyzwania dla utrzymania bezpieczeństwa w Europie”.

6. Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Przedłożona do oceny monografia stanowiąca zgłoszone przez Habilitanta osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się w aktualnym postępowaniu o nadanie stopnia

doktora habilitowanego jest pozycją szczególną w odniesieniu do nauk o bezpieczeństwie. Szczególny wymiar tej pozycji dotyczy zarówno charakteru monografii, jak i zastosowanej metodologii badań. Wybór obszaru badań jest ze wszech miar uzasadniony gdyż cyberwalka jako militarny wymiar działań nie została dotychczas zbadana i nie ma na ten temat kompleksowych opracowań naukowych. Ze względu na znaczenie cyberwalki we współczesnych działaniach militarnych badania przeprowadzone nad cyberwalką jako militarnym wymiarze działań przez Pana dr inż. Roberta Janczewskiego mają istotny wymiar poznawczy, a wyniki ich badań stanowią uzupełnienie wiedzy w naukach o bezpieczeństwie.

Opis i wyjaśnienie uzyskanych wyników badań Habilitant ujął w formie sześciu (rozdziałów, wstępu i zakończenia, które zamieścił na 408 stronach. Natomiast, całość wraz z bibliografią, spisem rysunków i tabel 431 strony. W dysertacji właściwie wykorzystano i zastosowano literaturę w zakresie przedmiotu. Habilitant oparł swoją pracę na szerokiej bazie źródłowej przedstawionej w bibliografii liczącej 437 pozycji a z tego 113 publikacji zwartych (książki), 68 artykułów, 15 słowników, 63 źródła (decyzje, doktryny, raporty, regulaminy, ustawy, rozporządzenia, zarządzenia) oraz 178 źródeł internetowych. Niewątpliwie wykorzystanie przez autora tak bogatej i trafnie dobranej bazy źródłowej pozwoliło na zebranie niezbędnych informacji do napisania ww. monografii.

We wstępie jasno i przejrzysto nakreślono sytuację problemową, przedmiot badań, ustanowiono cel zasadniczy i szczegółowe badań, główny i szczegółowe problemy badawcze oraz hipotezy szczegółowe. Ponadto scharakteryzowano wykorzystane (liczne, zarówno teoretyczne, jak i empiryczne) metody badawcze.

W rozdziale pierwszym (s. 25-82), zatytułowanym *Uwarunkowania cyberwalki jako militarnego wymiaru działań* będącym swoistym wprowadzeniem w problematykę i specyfikę badań, Habilitant dokonał prezentacji i eksplikacji pojęć nieodzownych w należyтым i rzeczowym zrozumieniu istoty cyberwalki i jej zakresu znaczeniowego.

Rozdział drugi (s. 83-174) noszący nazwę *Przestrzeń cyberwalki* to różnorodny opis kwestii związanych z przestrzenią cyberwalki prowadzonej przez siły zbrojne. Zaprezentowano w nim przestrzeń prowadzenia cyberwalki jako działań militarnych i jako przestrzeń walki. Ponadto wskazano na postrzeganie cyberprzestrzeni w strategiach wybranych państwa. Pewien niedosyt budzi, to że Autor nie określił jakimi kryteriami kierował się przy wyborze tych państw. W części końcowej dokonał (w mojej ocenie) udanej próby charakterystyki zagrożeń.

Zasadnicze treści rozdziału trzeciego (175-238), nazwanego przez Autora *Teoretyczne podstawy cyberwalki*, dotyczą jego podstaw teoretycznych i instytucjonalno-prawnych. Na

podkreślenie zasługuje to, że Habilitant rozpatruje również cyberwalkę w kontekście międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych.

Aspekty dotyczące uwarunkowań skuteczności cyberwalki jako militarnego wymiaru działań stanowią przedmiot rozważań rozdziału czwartego. Ujęto w nim znaczenie celu dla skuteczności cyberwalki, wskazano na czynniki cyberwalki jako militarnego wymiaru działań. Następnie zdefiniowano cyberwojska i zasygnalizowano znaczenie logistyki w cyberwalce.

Zasadnicze rodzaje działań Sił Zbrojnych w cyberwalce, są tematem analiz zamieszczonych w rozdziale piątym. Wskazano w nim na takie elementy jak: cyberrozpoznanie, cyberobrona, działania zaczepne (ofensywne), cyberodsraszanie, cyberbroń, cyberatak, targeting w walce, oraz działania cybereletromagnetyczne.

Interesująco poznawczo i pod wieloma względami nowatorskie merytorycznie analizy zawarte zostały w ostatnim szóstym rozdziale monografii noszącym tytuł *Wpływ otoczenia na zdolności Sił Zbrojnych do prowadzenia cyberwalki*.

W zakończeniu zawarto syntezę wniosków przedstawionych badań.

Konkludując Autor dokonał rzetelnej analizy zebranego materiału źródłowego i wykorzystał najbardziej niezbędne elementy, unikając opierania swej wiedzy na poglądach i doświadczeniach innych. Układ pracy wydaje się być logiczny i sensowny. Podział, a właściwie skoncentrowanie rozdziałów na wybranych obszarach problemowych, ułatwia lekturę treści i pozwala nie zgubić się w narracji. Oczywiście można mieć pewne sugestie czy wątpliwości co do przyjętych rozwiązań ale należy uznać przyjęty tok myślenia Habilitanta.

Podsumowując ocenę powyższego osiągnięcia naukowego stwierdzam, że mieści się ono w dziedzienie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Przedstawione w nim badania i ich rezultaty świadczą o odpowiednim poziomie wiedzy metodologicznej oraz merytorycznej Habilitanta, a podjęta problematyka jest niezmiernie aktualna i ważna. Autor z całą pewnością w znacznym stopniu zapełnił istniejącą niszę badawczą w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Stwierdzam, że Kandydat jest autorem wartościowej, oryginalnej i samodzielnej monografii naukowej, która wnosi znaczny wkład w rozwój nauk o bezpieczeństwie.

7. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych.

Habilitant opublikowała zarówno rozdziały w monografiach, jak i artykuły naukowe, w charakteryzujących się wysoką jakością merytoryczną, jak również bardzo interesującymi wynikami uzyskanymi w rezultacie przeprowadzonych na rzecz tychże publikacji badań. Publikacje Habilitanta co warto podkreślić stanowią spójną całość i w większości dotyczą

obszaru związanego z cyberterroryzmem w kontekście szeroko rozumianym bezpieczeństwem (ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa narodowego).

8. Informacja o osiągnięciach innych niż naukowe.

a) Osiągnięcia dydaktyczne

Habilitant jest zatrudniony od 2023 r. na stanowisku adiunkta w Zakładzie Informatyki na Wydziale Inżynierii i Ekonomii Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie. Uczelnia ta do 2023 r. nosiła nazwę Państwowej Uczelni Zawodowej im. Ignacego Mościckiego, w której to był zatrudniony w latach 2020-2023 na tym samym stanowisku. W latach 2020- 2023 był również zatrudniony w Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni na stanowisku głównego specjalisty w Morskim Centrum Cyberbezpieczeństwa na Wydziale Dowodzenia i Operacji Morskich. W latach 2018-2019 pracował na stanowisku adiunkta w Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie w Zakładzie Cyberbezpieczeństwa Instytutu Działań Informacyjnych na Wydziale Wojskowym.

Prowadził również od 2002 r. szereg zajęć w ramach umowy zlecenia oraz studiów MBA: w Wyższej Szkole Biznesu i Zarządzania w Ciechanowie na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, Akademii Marynarki Wojennej im. im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni, Uniwersytet Pomorski w Słupsku. W ramach, których realizował takie przedmioty jak: Systemy operacyjne, Bazy danych, Metody i narzędzia modelowania systemów informacyjnych, Inżynieria wiedzy - wstęp do sztucznej inteligencji, Informatyczne systemy bezpieczeństwa, Cyberbezpieczeństwo, Zarządzanie systemami bezpieczeństwa wewnętrznego, Planowanie operacji w cyberprzestrzeni, Audyt bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.

Habilitant prowadził także seminaria licencjackie i magisterskie i wypromował: 11. prac dyplomowych MBA, 2. prace dyplomowych studiów podyplomowych, 12 prac licencjackich, 3 prace magisterskie, 2 prace inżynierskie. Ponadto był recenzentem artykułu naukowego „Unity of Russian society. Importance of building social cohesion for the security of Russia” dla kwartalnika „Security and Defence Quarterly”; 2 prac doktorskich ramach III i IV edycji Konkursu DNiSZW MON o Nagrodę im. Mariana Rejewskiego za najlepszą pracę inżynierską, licencjacką, magisterską i rozprawę doktorską poświęconą cyberbezpieczeństwu i kryptologii;

Za wysokie osiągnięcia dydaktyczne był dwukrotnie wyróżniony nagrodą rektora Państwowej Uczelni Zawodowej im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie i jednokrotnie przez rektora Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie.

Konkludując wiedza i doświadczenie zdobyte przez Habilitantkę od 2002 roku wydają się więcej, niż satysfakcjonujące w odniesieniu kolejnego awansu naukowego stanowiącego przedmiot tejże recenzji.

b) Osiągnięcia organizacyjne

Habilitant bierze czynny udział w pracach Polskiego Towarzystwa Nauk o Bezpieczeństwie w Uniwersytecie w Siedlcach. Ponadto jest członkiem rady programowej w Roczniku „Cybersecurity&Cybercrime” wydawanym przez Akademię Marynarki Wojennej i Redaktorem tematycznym działu cyberbezpieczeństwo w „Zeszytach Naukowych Pro Publico Bono” wydawanych przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej. Był współorganizatorem Wojskowego Forum Cyberbezpieczeństwa w dniu 14.10.2022 r. w Morskim Centrum Cyberbezpieczeństwa Akademii Marynarki Wojennej, organizatorem spotkania studentów informatyki z przedstawicielem Dowództwo komponentu wojsk obrony cyberprzestrzeni w ramach projektu „Jak zostać żołnierzem Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni”, organizatorem warsztatów dla studentów informatyki w zakresie pentestingu realizowanych przez specjalistów firmy „Securak”. Jestem autorem, organizatorem i wykonawcą warsztatów cyberbezpieczeństwa dla uczestników ze szkół średnich z szesnastu województw Polski uczestniczących w programie Ministerstwa Obrony Narodowej „CYBER.MIL z klasą” organizowanych w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

c) Osiągnięcia popularyzujące naukę

W zakresie popularyzacji nauki, Habilitant wykazał czynne zaangażowanie w tym obszarze. Realizował zajęcia poza uczelniami w zakresie cyberbezpieczeństwa w ramach letniej i zimowej Szkoły Cyberbezpieczeństwa, w Centrum Doskonalenia Zawodowego Oficerów AON, ramach wyższego kursu operacyjno-strategicznego na Wydziale Wojskowym ASzWoj. Cykl wykładów z cyberbezpieczeństwa w The Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo, Bułgaria, wykładów w języku angielskim, w „Nicolae Balcescu” Land Forces Academy, Sibiu, Bułgaria, nt. Terminology as a barrier of NATO's interoperability in cyberspace operations. Zajęć w ramach szkolenia administratorów i inspektorów bezpieczeństwa w 9 Brygadzie Wsparcia Dowodzenia oraz 3 Warszawskiej Brygadzie Obrony Powietrznej, wykładu w czasie warsztatów SZ RP pk. OPERATOR-15 nt. Planowanie operacyjne realizowane przez Siły Zbrojne RP w zakresie działań w cyberprzestrzeni – integralny element polityczno-strategicznego planowania obronnego RP.

Wykładów w ramach program MON “Cyber.mil z klasą” w: I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu, I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława

Broniewskiego w Świdniku, - I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Lęborku. Szkolenia w języku angielskim dla ukraińskich podchorążych z Military Institute of Telecommunications and Information Technologies named after Heroes of Kruty w ramach „Officer training academic program in the specjalty cybersecurity” w zakresie „Fundamentals of information security management”. Cyklu szkoleń z obszaru cyberbezpieczeństwa z pracownikami Agencji Rezerw, Poczty Polskiej S.A, Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Interesującym elementem dorobku Habilitanta służącym popularyzacji nauk o bezpieczeństwie są pozycje popularnonaukowe takie jak:

- R. Janczewski, Efektywność a skuteczność w walce elektronicznej, Przegląd Wojsk Lądowych, 2012, Nr 01 (055).
- R. Janczewski, Źródła informacji w rozpoznaniu radioelektronicznym, Przegląd Wojsk Lądowych, 2012, Nr 02 (056).
- R. Janczewski, Walka w cyberprzestrzeni, Przegląd Sił Zbrojnych, 2018, Nr 01.
- R. Janczewski, Cyberprzestrzeń – część teatru działań hybrydowych, Przegląd Sił Zbrojnych, 2019, Nr 02.
- R. Janczewski, Facing the New Risks of Digitised Wars, European Security, 6. November 2019.
- R. Janczewski, Wojska obrony cyberprzestrzeni – formacja do zadań specjalnych, Special Ops, Nr 6(73) 2021. <https://www.special-ops.pl/arttykul/jednostki-specjalne/83874,wojska-obrony-cyberprzestrzeni-formacja-do-zadan-specjalnych> 2080-8771.
- R. Janczewski, Cyberatak, cyber atak, a może cyber-atak – to jak jest z tą pisownią?, 10.10.2022 r., <https://security-ops.pl/cyberbezpieczenstwo/cyberatak-cyber-atak-a-moze-cyber-atak-to-jak-jest-z-ta-pisownia/>.

Konkludując Habilitant zważywszy na dorobek naukowy zajmuje się promocją nauki zarówno w wysoce specjalistycznych kręgach, jak również poprzez wydane pozycje popularnonaukowe czy udział w różnych grupach środowiskowych przykładą starań, aby dotrzeć z treścią przekazu zawartą w tychże naukach do szerszego gremium odbiorców, również tych najmłodszych.

9. Działalność projektowa i ekspercka

Habilitant posiada bogaty dorobek w działalności projektowej i eksperckiej. Prowadził i uczestniczył w takich projektach jak:

- Wykonanie części projektu: „Identyfikacja zagrożeń cyberprzestrzeni w odniesieniu do funkcjonowania „Systemu informacyjno-analitycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem podczas planowania i realizacji działań Policji” w ramach projektu Akademii Marynarki Wojennej DOB-BIO7/02/01/2015 krypt. JANTAR, Etap V, zad. 1.
- Kierowanie projektem: Zdolność sił zbrojnych do interoperacyjnego działania w cyberprzestrzeni, Projekt finansowany ze środków finansowych w ramach środków Ministerstwa Obrony Narodowej z programu wsparcia badań

podstawowych pn. „Grant Badawczy”, Umowa nr GB/4/2018/208/2018/DA, Decyzji Nr 9/2018/GB z dnia 07.11.2018 r.

- Realizacja zadania badawczego: „Cyberbezpieczeństwo w organizacji” w ramach projektu ROTOR realizowanego przez WAT, NCK oraz ABW.
- Uczestniczenie w projekcie badawczym: Wykorzystanie algorytmów hybrydowych wspieranych infrastrukturą komputera kwantowego do bezpiecznego przetwarzania danych z satelitów i BSP w zakresie działań militarnych lub pozamilitarnych, nr rejestr. DOB-SZAFIR/03/ A/021/04/2021.
- Współautor wniosku składanego przez Morskie Centrum Cyberbezpieczeństwa w ramach konsorcjum w ramach konkursu NCN - Konkurs nr KONKURS NR 4/SZAFIR/2021 na projekt „Szerokopasmowy, wielosensorowy system elektroniczno-obrazowego rozpoznania morskiego klasy ELINT/IMINT/AIS dla bezałogowych statków powietrznych”.
- Opracowanie propozycji zmian technologicznych, organizacyjnych i prawnych pozwalających ograniczać i zwalczać spoofing w środowisku elektronicznym, a także ustalić jego sprawców do Projektu Cyber Scourge: Nowe możliwości informatyczno-technologiczne w podniesieniu poziomu bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na rok 2023 pn. Nowe technologie w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa o kr. PERUN. Projekt przewidziany do realizacji na IX poziomie gotowości technologii.
- Członek zespołu badawczego badania „Diagnoza kompetencji IT pracowników Poczty Polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru cyberbezpieczeństwa” przeprowadzonego przez Morskie Centrum Cyberbezpieczeństwa w 2020 roku.

Habilitant uczestniczył również w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych takich jak:

- Program Multinational Capabilities Development Campaign (MCDC) 15-16 – Multinational Defensive Cyber Operations (MDCO).
- Programu Multinational Capabilities Development Campaign (MCDC) 17-18 – International Cyberspace Operations Planning Curricula (ICOPC) Project.
- Program Multinational Capabilities Development Campaign (MCDC) 17-18 – Countering Hybrid Warfare (CHW2).
- Program DEEP Ukraine 2022 w zakresie Cyber Security Curriculum Development for the Odesa Naval Institute.

Bogata aktywność w działalności eksperckiej obejmuje uczestnictwo w 22 ekspertyzach krajowych i międzynarodowych w obszarze dotyczącym cyberbezpieczeństwa.

Podsumowując aktywność w tym zakresie należy podkreślić, że Habilitant jest uznanym w środowisku wybitnym specjalistą w zakresie teorii i praktyki w obszarze cyberbezpieczeństwa.

10. Uwagi refleksyjne

W związku oceną recenzowanego dorobku, w tym zgłoszonego osiągnięcia naukowego, byłbym zobowiązany, jeśli Habilitantka w czasie kolokwium habilitacyjnego udzieliłaby odpowiedzi na następujące pytania:

1. Jaką wartość użyteczną dla SZ RP ma zidentyfikowany przez Pana w procesie badań naukowych desygnat cyberprzestrzeni?
2. Co stanowiło dla Pana największą trudność w procesie badań nad cyberwalką jako militarnym wymiarem działań?
3. Proszę, w oparciu o wyniki Pańskich dociekań naukowych, określić, czy cyberwalka jako militarny wymiar działań może być porównywana poprzez analogię z innymi rodzajami walki charakterystycznymi dla pozostałych domen.

Na podstawie przedłożonego do oceny dorobku, podkreślić należy, że udział w zespołach badawczych, projektach naukowych i zespołach eksperckich wskazuje na umiejętność zarówno samodzielnej pracy Habilitanta jak i zespołowego podejmowania wyzwań naukowych. Ponadto, należy docenić także umiejętność wyrażania opinii, poglądów i myśli w różnych formach, takich jak: artykuły, opracowania zwarte czy wystąpienia konferencyjne, co powinno cechować osobę aplikującą do stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Oceniając dorobek naukowo-badawczy, organizacyjny i inne osiągnięcia Habilitanta należy podkreślić, że w pełni zasługuje on na pozytywną ocenę i wyczerpuje ustawowe wymagania kierowane do kandydatów ubiegających się o uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Ocena taka wynika z wysokiej jakości poznawczej i wystarczającej spójności tematycznej dorobku Habilitanta w obszarze nauk o bezpieczeństwie.

Natomiast w mojej ocenie istotnym wkładem do nauk o bezpieczeństwie jest identyfikacja przebiegu, struktur i zasobów cyberwalki jako militarnego wymiaru działań determinowanych przez czynniki – pierwotny i wtórny:

- pierwotny, czyli cel cyberwalki,
- wtórny, czyli czynniki techniczne, taktyczno-operacyjne, organizacyjne, proceduralne oraz dane i informacje, czas.

11. Konkluzja

Ja niżej podpisany stwierdzam, Pan dr Robert JANCZEWSKI jest autorem samodzielnego, oryginalnego oraz wartościowego dorobku naukowego. Świadczy o tym w pierwszej mierze wysoki poziom merytoryczny i metodologiczny dzieła wskazanego jako osiągnięcie naukowe, czyli monografii *Cyberwalka. Militarny wymiar działań*, ale także pozostałych, zaprezentowanych publikacji naukowych. Jego dorobek naukowy stanowi znaczący wkład w rozwój nauk społecznych, a przede wszystkim dyscypliny *nauki o bezpieczeństwie*.

Warto także podkreślić, że legitymuje się On ponadto znacznym i cennym dorobkiem dydaktycznym, organizacyjnym, popularyzatorskim oraz w zakresie współpracy międzynarodowej, co stwierdzono podczas oceny Jego dokonań w tych obszarach.

Rekapitulując dorobek dr. Roberta JANCZEWSKIEGO spełnia warunki określone w art. 219 ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wnioskuję zatem do **Rady Dyscypliny Nauk o Bezpieczeństwie Federacji Akademii Wojskowych** o dopuszczenie wspomnianego wyżej Habilitanta do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

